

AFTONBLADET

1 2 3

Textstorlek:

Vår beredskap är inte god. Överstelöjtnant Hans Håkansson visar var stridsvagnsförrådet ska byggas. An så länge finns här bara en armerad grund. Före årets slut kommer 14 vagnar att stå här – "för att underlätta tidig tillgång till tung materiel", enligt regeringens försvarsproposition 2008.

Foto: TOBIAS WALLSTRÖM

Blir det krig får armén köpa mat på Ica Maxi

TOFTA SKJUTFÄLT, GOTLAND. Så står vi här vid symbolen för det nya, tuffa Sverige, ett land som tänker bekämpa en angripare med kraft och mod. Försvaret bygger ett förråd för 14 stridsvagnar på Gotland.

Vad dessa stridsvagnar ska göra är inte klarlagt, för de går inte att köra. De ska blott stå i förrådet som ett tyst och kraftfullt vittnesbörd om att det svenska stålet biter. I teorin.

Förrådet är för övrigt inte färdigt. Byggarbetarna har armerat en grund, så snart det blir stabilt blidvåder gjuter de betongen.

Före årets slut ska stridsvagnarna vara på plats. De är världens bästa, säger överstelöjtnant Hans Håkansson, infödd gotlänning, militär långvägare med såväl stabserfarenhet som minnen av skarpa lägen i Kosovo.

Han har väl varit med om så mycket en svensk soldat kan. Han har humor och självsäkerhet och nu, när han trampar omkring i nysnön vid Tofta skjutfält, försöker han vara positiv och se möjligheter där vi andra ser svårigheter. Stridsvagnarna är tyska Leopard, ombyggda för svenska förhållanden, dödliga vidunder, lika tekniskt avancerade som Jas-plan.

Fast stridsvagnarna är inte användbara, säger Håkansson. Att ställa dem här är som att parkera 14 Jas-plan i en lada. De blir också värdelösa om det saknas infrastruktur: radar, stridsledning, underhåll, bränsle, reservdelar och så vidare.

För att inte tala om personal.

– Det tar månader innan personal är på plats. Då är kriget redan slut, om vi ska tro överbefälhavaren som säger att vi kan försvara Sverige i en vecka.

14 stridsvagnar ska fraktas till Gotland från Boden eller Skövde, ställas i förrådet ett år eller så, därefter bytas ut mot 14 andra, ty vissa stridsvagnar får inte vila medan andra slits. Slitaget ska vara jämnt.

Därför kommer Gotland att tjäna som en ganska omständlig långtidsparkering.
Varför?

Svaret finns i regeringens försvarsproposition 2008. En proposition är föremål för förhandlingar mellan de partier som utgör en koalitionsregering. I just denna proposition lyckades Folkpartiets Allan Widman, energisk försvarspolitik, få in en mening som lyder:

”På Gotland förrådsställs stridsvagnar för ett stridsvagnskompani för att underlätta tidig tillgång till tung materiel.”

Den meningen hänger liksom för sig själv i en överväldigande ordmassa. Det är den meningen som innan året är till ända blir till verklighet i form av en plåtlada med 14 oanvändbara bepansrade monster.

Propositionens titel är: ”Ett användbart försvar”, vilket visar att det finns poesi även i politik.

Fram till år 2000 fanns 72 fullt användbara stridsvagnar på Gotland. Ön, som anses vara nyckeln till Östersjön, rymde regementena A7, LV2 och KA3. 25 000 man var krigsplacerade på Gotland. Därefter bedömde riksdagen att det nog inte blir krig mer i vår världsdel och regementena avvecklades. Sista regementet, P18, lades ner 2005.

Den gamla stridsvagnsverkstaden ägs nu av byggföretaget Peab. Försvarsmakten hyr övervåningen. Det finns åtta officerare på Gotland. Hans Håkansson är chef. Hans tjänsterum ligger längst ner i en korridor och utanför dörren hänger en dolk som gubbarna hittade i flytten.

I andra änden av lokalerna finns ett stort fikarum med två rejäla fruktkorgar. Stämningen är loj. Det susar i några rör.

Svenska försvaret är ett av världens mest tekniskt avancerade. Därför är det så dyrt, 42 miljarder i senaste budgeten. Men pengarna räcker inte till Gotland där det inte finns något lagrat drivmedel, inget luftvärn och inga förråd med ammunition eller mat.

Om det kommer soldater från fastlandet får de köpa mat på Ica Maxi, säger Hans Håkansson.

Gotland försvaras nu av hemvärnet, 500 män och kvinnor. Håkansson och hans sju kolleger är här för att träna och leda. Blir det krig ska hemvärnet skydda radaranläggningar, hamnen och flygfältet.

Med tanke på att försvaret kostar 42 miljarder om året känns det konstigt att höra överstelöjtnant Håkansson berätta hur han ska hålla ställningarna om fienden kommer.

– Vi kan terrängen. Om vi är förberedda har vi faktiskt en chans. Se på talibanerna i Afghanistan. De har gamla Kalasjnikovs och flipflops på fötterna. Men de slår stormakternas elitsoldater.

[Peter Kadhammar](#)

Vår tuffa stridsvagn gick inte att använda

Sverige lägger 1,2 procent av bruttonationalprodukten på försvaret. Vi är nummer 80 bland världens länder. Saudiarabien lägger mest som andel av BNP, 10,4 procent. Därefter kommer Israel, Irak, Förenade arabemiraten, Jordanien och USA.

Sverige tillverkade tidigare en egen stridsvagn, Stridsvagn S. Den var berömd för att den såg så tuff ut. Tyvärr gick det inte att skjuta med kanonen under färd, vilket gjorde att poängen med att ha stridsvagn gick förlorad.

Till sist anser jag att...

... att både polisen och försvaret ska läggas ner och byggas upp från grunden igen.

... att ”Hjältarna från Telemarken” är en bra krigsfilm och ”Örnnästet” är ännu bättre.

Utskriftsdatum: 2013-02-18

Publicerad: 2013-02-18

Webbadress: <http://www.aftonbladet.se/nyheter/kolumnister/peterkadhammar/article16258122.ab>

Tipsa oss!

MMS & SMS: 71000

Mejla: tipsa@aftonbladet.se

Ring: 08 - 411 11 11

© Aftonbladet